

**Interdepartementale Commissie
Europees Recht (ICER)**

Aan:

De Minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum
8 november 2002

Doorkiesnummer
070-370 6703

Onderwerp
Verwijzing als implementatiemethode

Bijgevoegd is het rapport van de ICER-werkgroep inzake verwijzing als implementatiemethode. Het rapport bevat aanbevelingen met betrekking tot *gebruik en vorm van verwijzing* als methode om EG-besluiten te implementeren (doelgroep: wetgevers). Daarnaast wordt een beleidslijn voorgesteld inzake het *omgaan met Europese codificatieprojecten* (doelgroep: EG-onderhandelaars en wetgevers).

De aanleiding voor het rapport is tweeledig. In de eerste plaats ervaren de wetgevers op de departementen het als een gemis dat een op de praktijk toegesneden afwegingskader voor het gebruik (wanneer verwijzen) en de inrichting (hoe verwijzen) van verwijzing ontbreekt. De Aanwijzingen voor de regelgeving over verwijzing blijken in dit verband niet altijd goed bruikbaar. In de tweede plaats worden de laatste jaren in Europees verband veel codificatieprojecten uitgevoerd, waarmee eenvoudiger en toegankelijker EG-regelgeving wordt beoogd. Deze projecten hebben gevolgen voor de Nederlandse verwijzingsregelgeving, aangezien het EG-besluit waarnaar wordt verwezen wordt ingetrokken. Gezocht is naar praktische oplossingen voor beide typen van problemen, m.a.w. naar flexibele instrumenten waarmee én snel én juist en volledig wordt geïmplementeerd. De oplossingen zijn mede vertaald in voorstellen voor nieuwe Aanwijzingen voor de regelgeving.

Geconstateerd is dat *dynamische verwijzing, mits* wordt voldaan aan de eisen van duidelijkheid, nauwkeurigheid, kenbaarheid en rechtszekerheid, tegemoet komt aan de behoefte aan bruikbaar instrumentarium en dan ook als een nuttig implementatie-instrument moet worden beschouwd. Deze eisen zijn geoperationaliseerd; wanneer het voorgestelde afwegingskader in acht wordt genomen, mag de wetgever er vanuit gaan dat dynamische verwijzing EG- en nationaalrechtelijk is toegestaan. Hierbij zij benadrukt dat dynamische verwijzing *alleen* een geschikt instrument is bij EG-regels die *geen beleidsruimte* laten. Om die reden én vanwege veelvuldige Europese codificatie, is het zaak dat wetgevers in de gaten houden hoe EG-besluiten, waarnaar dynamisch wordt verwezen, *zich ontwikkelen*. Dit met het oog op eventueel noodzakelijke aanpassing van de verwijzingsregelgeving. Voorts is dynamische verwijzing met name zinvol wanneer de verwijzing *op een laag niveau van regelgeving* geschiedt. Ook kan de kenbaarheid van verwijzingsregelgeving worden vergroot door het benutten van *elektronische publicatiemethoden en ICT*.

In dit verband wordt de Minister van Justitie verzocht:

- de werkgroep Aanwijzingen (ICCW) in overweging te geven de door de ICER voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van de Aanwijzingen voor de regelgeving door te voeren;
- te bewerkstelligen dat de departementen in de op te stellen implementatieplannen voor wijzigingsrichtlijnen aangeven wat de gevolgen zijn van wijzigingen voor de nationale verwijzingsbepalingen. Hiertoe wordt een apart punt toegevoegd aan het (uitvoeringsschema in het) model-implementatieplan (Ar 334). Bij de invulling daarvan moet aandacht uitgaan naar eventuele beleidskeuzes, overgangstermijnen en handhavingsaspecten;
- bij de verdere voorbereiding van het Wetsvoorstel auteursrechten en openbaarheid van overheidsinformatie het oordeel van de ICER te betrekken, dat kostenloze publicatie in het bijzonder van belang is wanneer het normen of standaarden betreft, waarnaar in navolging van EG-besluiten in nationale regelgeving wordt verwezen. Overwogen kan worden gemaakte kosten op de gemeenschapswetgever te verhalen;
- teneinde in voorkomende gevallen snelle advisering door de Raad van State en voortvarende parlementaire behandeling te bevorderen, deze gremia middels een schrijven op de hoogte te stellen van het fenomeen codificatie en de betekenis voor Nederlandse verwijzingsregelgeving. Aangegeven kan worden dat codificatie zich in de toekomst naar verwachting vaker zal voordoen en dat aanpassingsregelgeving als gevolg van codificatie een juridisch-technische aangelegenheid is, die niettemin noodzakelijk is uit een oogpunt van kenbaarheid en rechtszekerheid;
- in de door de ICER te ontwikkelen Leidraad voor onderhandelaars op te nemen, dat bij nieuwe EG-besluiten wordt ingezet op voorzieningen op Europees niveau waarmee de doorwerking van eventuele toekomstige codificatie kan worden vergemakkelijkt. Gedacht kan worden aan de opname bij codificatie van een passende implementatietermijn om tijdige aanpassing van verwijzingsregelgeving te realiseren. Ook kan gedacht worden aan een standaardregeling voor henummering en het op EG-niveau gebruiken van citeertitels;
- het bovenstaande ook ten algemene, dus los van concrete codificatieprojecten – waarbij de betrokkenheid van de lidstaten beperkt is – onder de aandacht van de (juridische dienst van de) Commissie te brengen alsmede e.e.a. in te brengen in de interinstitutionele werkgroep codificatie;
- inspanningen te leveren om te bewerkstelligen dat het Interinstitutionele Akkoord inzake de redactionele kwaliteit van EG-regelgeving wordt aangevuld met het richtsnoer dat EG-besluiten, ook wanneer deze codificatie behelzen, een implementatietermijn bevatten. Deze aanbeveling kan worden meegenomen bij de Nederlandse inzet in de activiteiten op het gebied van verbetering van de kwaliteit van EG-regelgeving.

Tenslotte wordt aan de Minister van BZK verzocht:

- te bezien in hoeverre gevolg kan worden gegeven aan het in de elektronische versie van nationale regelgeving realiseren van hyperlinks naar EG-regelgeving, bijvoorbeeld via www.overheid.nl, om aldus de kenbaarheid van verwijzing te vergroten door elektronische ontsluiting.

Th.J.A.M. de Bruijn
(voorzitter)

P. H. Holthuis
(voorzitter)